

Вашеня В.

КПІ ім. Ігоря Сікорського

ОСОБЛИВОСТІ КОНКУРЕНЦІЇ НА ПРОМИСЛОВОМУ РИНКУ

Конкуренція на промисловому ринку має свої особливості, що відрізняють її від конкуренції на споживчих ринках: залежність від технологічних інновацій, доступу до ресурсів, спеціалізація виробництва. Розуміння специфіки конкуренції на промисловому ринку є необхідним для підприємств, які прагнуть забезпечити стійкий розвиток.

Промисловий ринок також іноді маркують як ринок B2B [1] – його утворюють компанії, які придбавають товари і послуги для використання у виробництві продукції, яка потім продається, надається в оренду, постачається кінцевим споживачам. Відповідно до [2] промисловий ринок також можна визначити як ринок товарів проміжного споживання або ринок товарів інвестиційного призначення. Отже, промисловий ринок має широке трактування, але основою його є діяльність виробничих підприємств, компаній, організацій.

Конкуренція – це зіткнення інтересів, суперництво, боротьба між виробниками товарів та послуг за кращі, економічно вигідні умови виробництва та реалізації продукту. Економічна конкуренція – це суперництво ринкових суб'єктів щодо реалізації їхніх економічних інтересів, боротьба за вигоду для себе [3]. Конкуренція розвивається і виконує притаманні їй функції тільки в умовах ринкової економіки. Сформоване конкурентне середовище забезпечує виготовлення товарів, необхідних споживачам, і спрямовує фактори виробництва у вигідні галузі; розподіляє доходи залежно від результатів діяльності підприємств; формує ризики діяльності і стимулює їх подолання; стимулює розширення виробництва і накопичення капіталу.

Наукова думка сформувала наступні основні напрями теорії конкуренції: класичну, неокласичну і інституційну. У даній роботі досліджувалося яка із зазначених теорій здійснює найбільший вплив на формування промислового ринку.

Дослідження показало, що класична теорія формування ринку базується на вільній конкуренції – множинність виробників забезпечує їх ефективність у боротьбі за споживачів. Але в умовах структуризації національного господарства за видами економічної діяльності множинність виробників обмежена порогами входу у визначений вид діяльності. Таким чином вальна конкуренція промислового ринку обмежена сумами стартового капіталу і податкового регулювання.

Неокласична теорія формування ринку сфокусована на мікроекономічних аспектах визначеного ринку. Засади цієї теорії активно впроваджуються в управлінські процеси промислових підприємств, концентруючи увагу керівного складу їх на управлінні витратами. Саме неокласична теорія сформувала витратні підходи до оцінки конкуренції на промислових ринках.

Інституційна теорія конкуренції розглядає, як соціальні, правові та політичні структури формують правила гри в конкурентному середовищі. Саме такі погляди формують специфіку фіскальної політики в межах окремих держав, регіонів, територій.

Таким чином, дослідження показало, що промислові ринки формуються на засадах оптимізації територій ведення бізнесу, а після формування розвиваються за принципами управління витратами. Конкуренція на промисловому ринку зосереджена на сформованих бар'єрах входу і управлінні витратами.

Перелік посилань:

1. Башинська І. О. Відмінності промислового ринку від споживчого з точки зору маркетингових комунікацій. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1574>
2. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Гуль. І. Г. Конкуренція і монополія в ринковій економіці. URL: http://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/20370/1/Лекція_6.pdf